

EGZAMIN MAGISTERSKI, 18.02.2026 r.
Matematyka w ekonomii

Zadanie **1.** (8 punktów)

Rozważ dane opisujące zależność zużycia paliwa Y (w litrach na 100 km) od masy samochodu X (w tonach). Otrzymano następujące wyniki:

$X(t)$	1,0	1,2	1,5	1,8	2,0
$Y(1/100 \text{ km})$	5,5	6,0	6,8	7,2	7,6

- (i) Metodą najmniejszych kwadratów wyznacz prostą regresji liniowej zmiennej Y względem zmiennej X .
- (ii) Oszacuj zużycie paliwa dla samochodu o masie 1,6 t.

Zadanie **2.** (8 punktów)

Niech $X_1, \dots, X_n$ będzie próbą z rozkładu Poissona z parametrem λ . Wyznacz estymator największej wiarygodności tego parametru. Czy otrzymany estymator jest estymatorem nieobciążonym o minimalnej wariancji? Odpowiedź uzasadnij.

Zadanie **3.** (8 punktów)

Dany jest szereg czasowy $\{X_t : t \in \mathbb{Z}\}$ opisany modelem:

$$X_t = 2 + 0,6X_{t-1} + W_t,$$

gdzie $\{W_t : t \in \mathbb{Z}\}$ jest białym szumem o wartości oczekiwanej $\mathbf{E}(W_t) = 0$ oraz wariancji $\mathbf{Var}(W_t) = \sigma^2$.

- (i) Sprawdź, czy proces $\{X_t\}$ jest stacjonarny.
- (ii) Wyznacz wartość oczekiwaną $\mathbf{E}(X_t)$.
- (iii) Oblicz wariancję $\mathbf{Var}(X_t)$.
- (iv) Wyznacz $\gamma(k)$, funkcję autokowariancji procesu $\{X_t : t \in \mathbb{Z}\}$.

Zadanie **4.** (8 punktów)

Niech Z_1, Z_2 będą dwoma niezależnymi zmiennymi losowymi z rozkładu normalnego $N(0, 1)$. W każdym z poniższych podpunktów swoją odpowiedź dokładnie uzasadnij!

1. (1 pkt.) Podaj gęstość wektora losowego (Z_1, Z_2) w $\mathbb{R}^2$.
2. (1 pkt.) Wyznacz rozkład zmiennej losowej $Z_1 + Z_2$ podając jej gęstość.
3. (2 pkt.) Wyznacz rozkład zmiennej losowej $Z_1^2 + Z_2^2$ podając jej gęstość.
4. (4 pkt.) Oblicz

$$\mathbb{P}(Z_1 + Z_2 > 0 \mid Z_1 > 0).$$

Wskazówka: Możesz uzasadnić i wykorzystać poniższy wzór:

$$\mathbb{P}(Z_1 + Z_2 > 0, Z_1 > 0) = \int_0^{\infty} \mathbb{P}(Z_2 > -y) f_{Z_1}(y) dy.$$

EGZAMIN MAGISTERSKI, 18.02.2026 r.
Nauczycielska

Zadanie **1.** (8 punktów)

Oblicz granicę całek

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \int_{[0,1]} \frac{\sin(x^n)}{1 + nx^2} d\lambda(x),$$

gdzie λ oznacza miarę Lebesgue'a. Jeśli korzystasz z jakiegoś twierdzenia, zacytuj je i sprawdź jego założenia

Zadanie **2.** (8 punktów)

Oblicz liczbę x daną w postaci ułamka łańcuchowego:

$$x = \frac{3}{2 + \frac{5}{2 + \frac{5}{2 + \frac{5}{2 + \frac{5}{\ddots}}}}}$$

Wynik przedstaw w możliwie najprostszej postaci. Sprawdź, czy x jest liczbą algebraiczną.

Zadanie **3.** (8 punktów)

W modelu Kleina lub w modelu półpłaszczyznowym Poincaré'go płaszczyzny nieeuklidesowej znajdź i opisz (narysuj) przykład:

1. jakiegokolwiek czworokąta idealnego o dwóch przeciwległych wierzchołkach idealnych i dwóch pozostałych przeciwległych wierzchołkach zwyczajnych;
2. czworokąta jak w punkcie (1), który dodatkowo ma kąty wewnętrzne proste w obu wierzchołkach zwyczajnych.

Uzasadnij poprawność swoich przykładów przypominając interpretację odpowiednich pojęć w wybranym do rozwiązania modelu.

Zadanie **4.** (8 punktów)

Dla zbioru X symbolem $\mathcal{P}(X)$ oznaczamy rodzinę wszystkich podzbiorów zbioru X , czyli zbiór potęgowy zbioru X .

Czy prawdą jest że jeśli $\mathcal{P}(A) \subseteq \mathcal{P}(B) \cap \mathcal{P}(C)$ to $A \subseteq B \cap C$?

Czy prawdą jest że jeśli $\mathcal{P}(A) \subseteq \mathcal{P}(B) \cup \mathcal{P}(C)$ to $A \subseteq B \cup C$?

Odpowiedzi uzasadnij.

EGZAMIN MAGISTERSKI, 18.02.2026 r.
Matematyka stosowana

Zadanie **1.** (8 punktów)

Określ, dla jakich wartości parametru $a \in \mathbb{R}$ rozwiązanie zerowe podanego układu równań różniczkowych jest stabilne

$$x' = ax - 2y + x^2, \quad y' = x + y + xy; \quad (1)$$

Zadanie **2.** (8 punktów)

Rozważmy model Lotki-Volterry opisujący ewolucję liczby drapieżników ($y(t)$) i ofiar ($x(t)$), tzn. układ postaci:

$$\begin{cases} x'(t) = (b - ay)x, \\ y'(t) = (cx - d)y. \end{cases}$$

Zmodyfikuj powyższy model, tak, by uwzględnić wprowadzenie:

- a) proporcjonalnych odłowów ofiar.
- b) proporcjonalnych odłowów drapieżników.

Dla każdego z tak zmodyfikowanych modeli:

1. Zbadaj zachowanie rozwiązań w I ćwiartce.
2. Wyznacz wszystkie wartości odłowów dla których badana populacja (ofiary lub drapieżniki) wyginie. Uzasadnij, w uzasadnieniu można powołać się bez dowodzenia na fakty związane z modelem Lotki-Volterry.

Można skorzystać z wiedzy na temat portretu fazowego oryginalnego układu Lotki-Volterry.

Zadanie **3.** (8 punktów)

W pojedynczej grze możliwe wyniki 1 i 2 mogą wystąpić z prawdopodobieństwem $\frac{1}{2}$. Gra powtarzana jest niezależnie a wyniki z poszczególnych rozgrywek są sumowane.

- (i) Zaproponuj model matematyczny opisujący przebieg nieskończonej rozgrywki.

- (ii) Niech $p(m)$ będzie prawdopodobieństwem uzyskania **dokładnie** m punktów na pewnym etapie gry, to znaczy, że suma punktów uzyskanych na tym etapie gry jest równa dokładnie m . Oblicz $p(1)$ i $p(2)$.
- (iii) Wyznacz wzór dla $p(m)$.
- (iv) Przeanalizuj jak zachowuje się $p(m)$ gdy m staje się duże. Zinterpretuj wynik swojej analizy.

Zadanie **4**. (8 punktów)

Niech Z_1, Z_2 będą dwoma niezależnymi zmiennymi losowymi z rozkładu normalnego $N(0, 1)$. W każdym z poniższych podpunktów swoją odpowiedź dokładnie uzasadnij!

1. (1 pkt.) Podaj gęstość wektora losowego (Z_1, Z_2) w $\mathbb{R}^2$.
2. (1 pkt.) Wyznacz rozkład zmiennej losowej $Z_1 + Z_2$ podając jej gęstość.
3. (2 pkt.) Wyznacz rozkład zmiennej losowej $Z_1^2 + Z_2^2$ podając jej gęstość.
4. (4 pkt.) Oblicz

$$\mathbb{P}(Z_1 + Z_2 > 0 \mid Z_1 > 0).$$

Wskazówka: Możesz uzasadnić i wykorzystać poniższy wzór:

$$\mathbb{P}(Z_1 + Z_2 > 0, Z_1 > 0) = \int_0^{\infty} \mathbb{P}(Z_2 > -y) f_{Z_1}(y) dy.$$

EGZAMIN MAGISTERSKI, 18.02.2026 r.
Matematyka teoretyczna

Zadanie 1. (8 punktów)

Oblicz granicę całek

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \int_{[0,1]} \frac{\sin(x^n)}{1 + nx^2} d\lambda(x),$$

gdzie λ oznacza miarę Lebesgue'a. Jeśli korzystasz z jakiegoś twierdzenia, zacytuj je i sprawdź jego założenia

Zadanie 2. (8 punktów)

- (a) (1pkt) Podać definicję p -podgrupy Sylowa skończonej grupy G .
- (b) (3pkt) Udowodnić, że każda grupa rzędu 700 ma dzielnik normalny rzędu 25.
- (c) (4pkt) Wyznaczyć (z uzasadnieniem!) liczbę 5-podgrup Sylowa grupy A_5 (czyli grupy permutacji parzystych zbioru $\{1, 2, 3, 4, 5\}$).

. Wsk. W podpunktach (b) i (c) można korzystać z twierdzeń Sylowa.

Zadanie 3. (8 punktów)

Niech X będzie zmienną losową o rozkładzie będącym mieszaniną: z prawdopodobieństwem p ma rozkład $N(0, 1)$, a z prawdopodobieństwem $1 - p$ ma rozkład $N(0, \sigma^2)$, $\sigma > 0$.

- a) Wyznacz funkcję charakterystyczną X .
- b) Oblicz $\mathbb{E}[X^4]$ korzystając z funkcji charakterystycznej.
- c) Dla jakiej wartości p zmienna X ma rozkład normalny? Uzasadnij.

Zadanie 4. (8 punktów)

- 1. Dla $1 < p < \infty$ rozważmy przestrzeń $X = L^p(0, 1)$ z normą $\|f\|_p = \left(\int_0^1 |f(x)|^p dx \right)^{1/p}$. Dla $\alpha > 0$ rozważmy ciąg funkcji $f_n \in X$ zadany

przez

$$f_n(x) = \begin{cases} n^\alpha & \text{dla } x \in (0, 1/n) \\ 0 & \text{dla } x \in [1/n, 1) \end{cases}.$$

- (a) Uzasadnij, że dla $\alpha < 1/p$ ciąg f_n jest zbieżny do zera w normie przestrzeni X .
- (b) Uzasadnij, że dla $\alpha = 1/p$ ciąg f_n jest słabo zbieżny do zera, ale nie jest zbieżny w normie przestrzeni X .
- (c) Uzasadnij, że dla $\alpha > 1/p$ ciąg f_n nie jest słabo zbieżny.
- (d) Na przestrzeni $Y = L^p(1, \infty)$ podaj przykład ciągu funkcji ograniczonych g_n , który jest słabo zbieżny, ale nie jest zbieżny w normie.

EGZAMIN MAGISTERSKI, 18.02.2026 r.
Analiza danych

Zadanie **1.** (8 punktów)

- a) Przeprowadzono 200 testów, każdy na poziomie istotności 0.2. Hipotezy H_{10} , H_{50} , H_{70} , H_{125} , H_{150} są fałszywe (prawdziwą jest alternatywna hipoteza).
- [2 pkt] | Oblicz oczekiwaną liczbę fałszywych odkryć. Jaka jest oczekiwana liczba fałszywych odkryć po zastosowaniu procedury Bonferonniego?
- [2 pkt] | Oblicz wartość wskaźnika FWER po zastosowaniu procedury Bonferonniego.
- b) [4 pkt] Wektor (0.005, 0.025, 0.011, 0.085, 0.411, 0.163, 0.112, 0.102, 0.225, 0.749) zawiera ciąg p-wartości dla niezależnych hipotez $H_1, \dots, H_{10}$, $\alpha = 0.2$. Wykonaj procedurę wielokrotnego testowania Benjaminiego-Hochberga, że kontroluje wskaźnik FDR na poziomie α i zgłoś liczbę odrzuconych hipotez. Czy zastosowana procedura na pewno będzie kontrolować FWER na poziomie α ?

Zadanie **2.** (8 punktów)

Gęstość rozkładu wektora losowego $X = (X_1, X_2)^T$ ma postać

$$f(x_1, x_2) = \frac{3}{4}x_1^{-\frac{1}{2}}, \quad 0 < x_1 < x_2 < 1.$$

Oblicz

$$P(X_1 < 0, 25), \quad P(X_2 < 0, 25), \quad P(X_2 < 0, 25 | X_1 < 0, 25).$$

Zadanie **3.** (8 punktów)

Niech $X_1, \dots, X_n$ będzie próbą z rozkładu Poissona z parametrem λ . Wyznacz estymator największej wiarygodności tego parametru. Czy otrzymany estymator jest estymatorem nieobciążonym o minimalnej wariancji? Odpowiedź uzasadnij.

Zadanie **4.** (8 punktów)

Niech Z_1, Z_2 będą dwoma niezależnymi zmiennymi losowymi z rozkładu normalnego $N(0, 1)$. W każdym z poniższych podpunktów swoją odpowiedź dokładnie uzasadnij!

1. (1 pkt.) Podaj gęstość wektora losowego (Z_1, Z_2) w $\mathbb{R}^2$.
2. (1 pkt.) Wyznacz rozkład zmiennej losowej $Z_1 + Z_2$ podając jej gęstość.
3. (2 pkt.) Wyznacz rozkład zmiennej losowej $Z_1^2 + Z_2^2$ podając jej gęstość.
4. (4 pkt.) Oblicz

$$\mathbb{P}(Z_1 + Z_2 > 0 \mid Z_1 > 0).$$

Wskazówka: Możesz uzasadnić i wykorzystać poniższy wzór:

$$\mathbb{P}(Z_1 + Z_2 > 0, Z_1 > 0) = \int_0^{\infty} \mathbb{P}(Z_2 > -y) f_{Z_1}(y) dy.$$

EGZAMIN MAGISTERSKI, 18.02.2026 r.
Aktuarialno-finansowa

Zadanie 1. (8 punktów)

Niech $\{B_i(t) : t \geq 0\}$, $i = 1, 2, \dots$ będą wzajemnie niezależnymi standardowymi procesami Wienera określonymi na tej samej przestrzeni probabilistycznej.

a) Znaleźć stałą $C > 0$ taką, że proces stochastyczny

$$Y(t) := C \sum_{k=1}^{\infty} B_k \left(\frac{t}{2^{k-1}} \right), \quad t \geq 0$$

jest standardowym procesem Wienera.

b) Załóżmy, że $n \in N$ oraz $s, t \geq 0$. Ile wynosi

$$\text{Cov}(B_n(s), Y(t))?$$

Odpowiedzi uzasadnić.

Zadanie 2. (8 punktów)

Niech Z_1, Z_2 będą dwoma niezależnymi zmiennymi losowymi z rozkładu normalnego $N(0, 1)$. W każdym z poniższych podpunktów swoją odpowiedź dokładnie uzasadnij!

1. (1 pkt.) Podaj gęstość wektora losowego (Z_1, Z_2) w $\mathbb{R}^2$.
2. (1 pkt.) Wyznacz rozkład zmiennej losowej $Z_1 + Z_2$ podając jej gęstość.
3. (2 pkt.) Wyznacz rozkład zmiennej losowej $Z_1^2 + Z_2^2$ podając jej gęstość.
4. (4 pkt.) Oblicz

$$\mathbb{P}(Z_1 + Z_2 > 0 \mid Z_1 > 0).$$

Wskazówka: Możesz uzasadnić i wykorzystać poniższy wzór:

$$\mathbb{P}(Z_1 + Z_2 > 0, Z_1 > 0) = \int_0^{\infty} \mathbb{P}(Z_2 > -y) f_{Z_1}(y) dy.$$

Zadanie 3. (8 punktów)

Niech X będzie zmienną losową o rozkładzie wykładniczym z parametrem $\lambda > 0$. Dla $\alpha \in (0, 1)$ wyprowadź wzory na:

(a) (4 pkt) $\text{VaR}_\alpha(X)$,

(b) (4 pkt) $\text{TVaR}_\alpha(X)$.

Zadanie **4.** (8 punktów)

Rozważmy portfel złożony z dwóch opcji europejskich waniliowych na to samo aktywo bazowe: 1 akcję spółki XYZ, która nie wypłaca dywidend. Obie opcje mają tę samą zapadalność T i cenę wykonania K . Jedna z nich to opcja kupna, którą posiadamy w pozycji długiej, a druga to opcja sprzedaży, którą posiadamy w pozycji krótkiej. Załóżmy, że $T = 10$ oraz że efektywna roczna stopa procentowa wolna od ryzyka wynosi $r = 0.02$. Zadania:

- Wyznacz K wiedząc, że wartość tego portfela w chwili 0 jest równa 0, a cena spot aktywa bazowego wynosi $S_0 = 100$. (6 pkt)
- Wyznacz deltę i gammę tego portfela w chwili 0. (2 pkt)